

КУЗМАНОСКИ

ПАВЛЕ КУЗМАНОСКИ

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА – СКОПЈЕ
ART GALERY – SKOPJE
ЦЕНТАР ЗА ИНФОРМИРАЊЕ
„ПОЛОГ“ – ТЕТОВО
CENTER FOR INFORMATION
„POLOG“ - TETOVO

1983

ПАВЛЕ КУЗМАНОСКИ
PAVLE KUZMANOSKI

И. Кузнецов

Организација: Уметничка галерија — Скопје
Одговорен уредник: Боро Митриќески
Предговор, каталог, изложба и ликовно обликување: Жарко Н. Този
Превод на англиски: Јасмина Чокревска Филип
Фотографии: Благоја Дрнков
Портрет — фотографија: Мирослав Јовановиќ
Печати: НИП „Нова Македонија“ — Скопје
Тираж: 500 примероци

Павле Кузманоски пред дваесетина години се појавува во ликовната уметност на Македонија и постепено, систематски и аналитично освојува разновидни ликовни подрачја. Настојува да навлезе и ги пронајде најсуптилните пори и творечки да го открие најсуштественото. Уште за време на студиите на Академијата за применета уметност во Белград, на која дипломираше во 1966 година, открива еден свет полн со предизвик, што во него буди творечки немир. Кузманоски тоа не го збунува. Тој сигурно воден и упатуван од искусните ликовни педагози и творци, професорите: Винко Грдан, Рајко Николиќ и Аца Томашевич солидно ја научува ликовната АВЦ.да. Започнува да чекори чекор по чекор, навлегувајќи во тајните на различни ликовни дисциплини. Учествува во реставраторско — конзерваторските работи на мозаиците во Пула, живописите на други споменици на културата, кои му овозможуваат да ја открие и осознае временската димензија и да го доживее просторот. Откривајќи ги ликовните изразни можности и нивната вековна развојност и еволуција Кузманоски го уочува нивниот прецизен цртеж, колористичка свежина и стегната композиција.

Тоа му помага да дојде до сознание дека тоа е резултат на еден вид игра, во која сè се менува без постанок, но сепак, само од еден дел до друг, или од една слика до друга, што во основа пак се темелат на веќе осознаени визуелни претстави, и дека тоа доаѓа од таму што сликарот ја има таа моќ да ги отвора или затвора одделните премини во имигинарните подрачја, формирајќи ја целината како резултат на неговиот творечки немир и вечно барање за нови откривања.

Twenty years ago Pavle Kumanovski appears in the art of Macedonia and gradually, systematically and analytically conquers various art fields. He strives to enter and to find the most subtle pores and creatively to discover the most essential. Even during the studies on the Academy of Applied Arts in Belgrade on which he graduated in 1966, he discovers a world full of challenge, which awakens in him a creative unrest. Kuzmanovski is not confused by this. Securely lead and guided by experienced art pedagogues and creators, the professors Vinko Grdan, Rajko Nikolich and Aca Tomashevich, he solidly learns the art alphabet. He begins to walk step by step, entering in to the secrets of different art fields. Takes part in the restoration — conservation works on the mosaics in Pula, the fresco — decorations of other cultural monuments that allow him to discover the time dimension and experience the space. Discovering the possibilities of the art expression means and their century old development and evolution, Kuzmanovski notices their precise drawing, color freshness and tightend composition. That helps him to realize that it is a result of a sort of a game, in which everything changes without originating, but then again only from one part into another, or from one painting to another, that basically are founded on already known visual representations, and that they derive from the power of the painter to open or close separate transitions in to imaginary fields, creating the totality as a result of his creative restlessness and the eternal search for new discoveries. Becoming aware of this axiom in the artistic creation, Kuzmanovski realizes that art and the act of creating are not a game without rules, and that they give

П. Кузманоски
Павле, 1966

Осознавајќи ја оваа аксиома во ликовното творештво, Кузманоски уидува дека уметноста и самиот творечки чин, сепак, не се игра без правила, и дека тие даваат можност во текот на самиот творечки чин, во процесот на творењето, и интерпретација да се модифицираат. Кузманоски уидува дека во таа смисла правилата на уметничката игра се бескрајно променливи, апликативни и применливи и дека не е ништо друго до генеза на утврдени односи. Затоа Кузманоски во неа оди со желба да сретне партнер—тема со која сака да постигне спогодба во тој творечки чин. Таа спогодба е привремена и се врзува само за дадениот творечки пристап за да се совлада дадениот простор и ја открие визуелната претстава за она што го носи во себе. Штом го открие и ликовно совлада, играта е завршена. Извиевана е победа или е загубена играта. Оваа игра во ликовното творештво ги носи сите белези што ги имаат сите други игри, дури и игрите на среќа. Затоа по секоја игра, во која има добивка или загуба, се влегува во нова игра.

Сфаќајќи ги овие правила на играта, Кузманоски влегува во творечката игра на полето на ликовната уметност. Отпрвин се определува за цртежот. Во оваа ликовна дисциплина постојано се игра со перото и четката. Истражува. Навлегува во најтенки детали, упростува, селектира, забележува од што се раѓаат бројни цртежи што ги полнат неговите блокови. Инспириран од поезијата на Блаже Конески започнува визуелно да ја оживува. Посебно се запира на песната „Везилка“, и започнува со перото да везе бројни цртежи со што ја визијализира оваа прекрасна песна од поетското творештво на Конески. Како резултат на тоа, настана цел циклус цртежи тематски врзани

the possibility during the act of creating, in the process of creation, even the interpretation to be modified. Kuzmanovski realizes that in that sense the rules of the artistic game are endlessly changeable and applicable, and that this is nothing but a genesis of established relations. Therefore, Kuzmanovski enters it with the wish to find a partner—theme, with which he wants to achieve an agreement in the act of creating. That agreement is temporary and is linked only to the given creative approach, so that the given space could be conquered, and the visual representation that he carries within himself could be discovered. Once he has discovered it and artistically surmount it, the game is over. Victory is accomplished or the game is lost. This game in the artistic creation bears all the features that all the other games have, even the fortune games. Hence, after each game in which there is winning or losing, one enters into a new game. Realizing these rules of the game, Kuzmanovski enters the creative one in the art field. His first decision is that of drawing. In this art discipline he permanently plays with the pen and brush, always researching. He enters in to the tiniest details, simplifies, selects and registers, and as a result of this numerous drawings are born, filling his sketchbooks. Inspired by the poetry of Blaže Koneski, he visually begins to enliven it, paying special attention to the poem „Embroiderer“ he begins to embroider numerous drawings with his pen, that visualize this magnificent poem from the poetic creativity of Koneski. As a result of this, a whole cycle of drawings developed with the theme connected to the „Embroiderer“. Kuzmanovski presents this opus to the public. In November 1967 he

за „Везилка“. Кузманоски овој опус го презентира и на јавноста. Во ноември 1967 година го излага во Тетово, а во јуни 1968 година во Скопје. Овие експозиции се и првиот самостоен јавен настап на Кузманоски. Ликовната и културната јавност открива уште еден ликовен творец. Неговите цртежи претставуваа освежување во нашето ликовно творештво. Се смета и дека придонесоа да се поттикне интересот за оваа ликовна дисциплина и да и се посвети поголемо внимание.

По изложбите во Тетово и Скопје на кои Кузманоски го прикажа цртачкиот опус, ликовниот немир го води во една друга ликовна област—пејзажот. За ова го тера постојано присутниот разновиден колорит на Шара и Полог во чиј амбиент живее. Ги проучува пејзажите на познатите мајстори. Посебно се зазира на ликовното творештво на Лазар Личеноски и неговите остварувања во пејзажот. Во 1968 и 1970 година се посветува пред сè на сликање пејзажи. Започнува да ги обликува со густе наноси на бојата, во кои преовладува темниот колорит. Незадоволен од тоа, бара друг ликовен пристап и нови изразни можности. Го пленува снежното руво на Шар Планина. Почнува да ги доживува нејзините зимски мотиви и колорит. Почнува да прави студии во кои ги слика различните настроенија. Ја пренесува играта на сонцето и снежните покривки, мрачните облаци и мирната снежна белина. Како резултат на воодушевувањето од играта на сонцето и снежната покривка на Шара Кузманоски создаде творби со мали димензии, што се одликуваат со својата белина, моделирани со лазурна палета и со силна експресивност. Овој творечки трен Кузманоски ќе го

exhibits in Tetovo and in June 1968 in Skopje. These exhibitions are also Kuzmanovski's first public appearances. The art and cultural public discovers another art creator. His drawings represent a refreshment in our art scene. It is believed that they contributed to the growing interest for this art discipline, and that more attention is to be paid to it. After the exhibitions in Tetovo and Skopje, on which he showed the opus of drawings, the artistic restlessness leads him into another art field, the landscape. To this he is driven by the permanent presence of the various coloring of Shara and Polog, in which surroundings he lives. He studies the landscapes of the well known masters, specially stopping at the art of Lazar Lichenoski and his achievements in the landscape. In 1968 and 1970 he is devoted to painting landscapes. He starts forming them, by thick depositing of paint, in which the dark coloring prevails. Unsatisfied by this, he searches for another artistic approach, and for new means of expressing. He is enchanted by the snow cover of the Shar Mountain. He begins to experience its winter motives and coloring. And starts to make studies in which he paints different moods. He transfers the game of the sun and the white covers, the dark clouds and the serene snowy whiteness. As a result of the excitement of the game of the sun and the snow cover of the Shara, Kuzmanovski created works small by size, characterized by their whiteness, the modeling with an azure palette and strong expressiveness.

This creative moment will stay longer with Kuzmanovski, and he will create a large cycle. Many of these works point out that the artistic notes made by Kuzmanovski are

задржи подолго време и ќе создаде еден броен циклус. Многу од овие творби ни укажуваат дека ликовните записи, што ги направил Кузманоски, се податоци на кои веројатно Тој подоцна ќе се наврати и ќе му послужат како основа да создаде творби, на кои ќе ги заокружи неговите ликовни доживувања, видувања и визија за играта на сонцето, снежната покривка, бурите и вегетацијата на Шар Планина и рамниот и со инзвонредно богат колорит — Полог.

По ова творечко ангажирање во паузи Кузманоски го проучува животот и творештвото на Кирил Пејчиновиќ и во 1970 и 1971 година во пресрет на одбележувањето 200 години од раѓањето на Пејчиновиќ, започнува да прави скици и студии што ќе му послужат за ликовно обликување на полиптихот посветен на Кирил Пејчиновиќ. Полиптихот претставува визуелизација на животот и делото на Пејчиновиќ, експресионистички насликана на платно во формата 300 x 200 см. Полиптихот е и прв обид да се наслика ликовна творба од ваков вид во современото македонско сликарство.

Здобиеен со искуство од сликање на творби со поголеми димензии, Кузманоски ги реализира и ѕидните композиции во работните простории во „Жито Полог“ и Заводот за вработување во Тетово. Овие творби претставуваат композиции исполнети со многу фигури. Во градењето на нивната композиција Кузманоски илустративните содржини ги прикажал тематски јасно, со чист цртеж, упростеност, која води до стилизација. Палетата е звучна со пастуозен колорит, кој исто како и другите елементи во композицијата има призив од фолклорот на Тетовскиот крај. Напореда со ова, работи и на мотиви од мртва природа

facts to which he may return to, and again will serve as a base to create new works, on which he will round up his arctic experiences, sightings and the vision for the game of the sun, the snow cover, the storms and the vegetation of the Shar Mountain, as well as the flat and extremely rich coloring of the Polog. After this creative engagement, in the breaks Kuzmanovski studies the life and work of Cyril Pejchinovich, and in 1970 and 1971 for the coming celebration 200 years from the birth of Pejchinovich, he makes sketches and studies that will serve the artistic forming of the polyptych devoted to him. The polyptych represents a visualisation of the life and work of Pejchinovich, expressionistically painted on a canvas in size of 200 x 300 cm. The polyptych in the contemporary Macedonian painting is also the first attempt to represent an artistic creation of this kind. Gaining the experience by painting works larger in size, Kuzmanovski creates wall painting compositions in the office interiors in „Žito Polog“ and the Employment Bureau in Tetovo. These works represent compositions filled with many figures. In the building of their composition the illustrative contents are shown by the theme, clearly, with a pure drawing, and simplification that leads to stylization. The palette is loud with pasty coloring, that like the other elements in the composition has the tone of the folklore of the region of Tetovo. Parallel to this he works on still life motives, mainly flowers. On many canvases the flowers will be the main motive, painted in a light azure coloring and with an expressionistic accent. In 1975 in Tetovo, Kuzmanovski individually displays still life works, in which the flower will dominate. On the exhibitions of the Society of the

во кои е окупиран со цвеќето. Цвеќето ќе биде главен мотив, на многу платна насликани во светол лазурен колорит со експресионистичка нагласка.

Во 1975 година во Тетово Кузманоски самостојно ќе излага мртва природа, во која ќе доминираат творбите со цвеќе. На изложбите на Друштвото на ликовните уметници на Македонија Кузманоски во овој период, исто така, претежно ќе излага натурморт, во кој како мотив е цвеќето.

Природата на работата на Кузманоски во „Тетекс“, му овозможува да посети многу центри во Европа. Престојот во Венеција, Берлин, Будимпешта, Келн, Франфурт ги користи и за запознавање со ликовното наследство и современите токови во ликовното творештво.

Студискиот престој во Анже—Франција во 1980—81 година ќе го искористи што повеќе да се запознае со делата на француските импресионисти и експресионисти. Понесен од непосредниот допир со нивното творештво, ќе се наврати на цртежот. Матист ќе му послужи цртежот да го ослободи до максимум, така што со еден потег и разиграна линија да постигне движење, психологија и ликовен израз, на кој му дава посебност. Ќе продолжи истражување и сликање на мотиви со мртва природа. Го напушта цвеќето. Го интересира просторот со цел да го совлада неговиот бескрај, за да го детерминира и акцентира еден објект, претежно плод и на него ја подредува целата визуелност.

Упростеноста на просторот и предметот ќе го доведе до создавање циклус на акрилки, во кои до полн израз ќе дојде сознанието и чувството за хармоничен и богат колорит со нагласка инспирирана од народ-

Artist of Macedonia, during this period Kuzmanovski will mainly exhibit nature morte, with the motive of the flower. The nature of Kuzmanovski's work in „Teteks“ allow him to visit many centers in Europe. He uses the stays in Venice, Berlin, Budapest, Köln, Frankfurt to become acquainted with the artistic heritage and the contemporary artistic trends. He also uses the study stay in Angers, France in 1980—1981 to become more acquainted with the works of the French impressionists and the expressionists. Carried by the immediate touch with their work, he will return to drawing. Matisse will help him to free the drawing to a maximum, so with one stroke and a overflowing line motion is achieved, giving particularity to psychology and artistic expression. He will continue to research and to paint still life motives, departing from the flowers. He is interested in space, with the intention to overcome it's immenseness, to determinate and to stress an object, mainly fruit, and to it to subordinate the whole visuallity. The simplicity of the space and the object will drive him to create a cycle of acrylics, in which the knowlage and the feeling for harmony and the rich coloring will come to full expression.

The accent inspired by the folk art is transformed with a modern art language and subtle coloring. After the return from France, from 1981—1983 Kuzmanovski will continue the game of creating, stronger than ever and with a greater creativeness. Enriched with new knowlage, he makes a synthesis of the past journey, at the same time creating two parallel cycles. One with still life motives, simplified to a maximum, colorlisticly pure and with stressed emphasis placed on an endless space.

ната уметност, транспонирана со современ ликовен јазик и суптилен колорит.

По враќањето од Франција од 1981 — 1983 година Кузманоски уште посилено и со поголем творечки жар ќе ја продолжи творечката игра. Збогатен со нови сознанија прави синтеза на изминатиот пат и едновремено создава два паралелни циклуса. Едниот со мотиви од мртвата природа упростени до максимум, колористички чисти и со нагласени акценти пласирани во неограничен простор. Другиот, фигуративен, во кој доминира човешката фигура како портрет, акт или композиција. Многу од нив се обликувани во поголеми димензии и се одликуваат со драматичност, богат колорит и сигурен цртеж. Во некои од нив, се чувствува одзвукот од нашето подалечно и поблиско историско минато.

Во творбите што ги создава Кузманоски во овој временски период се гледа настојувањето да го следи и држи чекорот и трендот на современото ликовно творештво. Со тоа сака да потврди дека и надвор од големите ликовни центри живеат и работат творци кои континуирано ги следат современите ликовни токови. Не ја напуштаат ликовната игра, и дека се стремат со творечки пристап да ги дочекаат предизвиците на современото ликовно творење и во него да дадат свој творечки прилог лоцирајќи го во времето и просторот во кои живеат.

Жарко Н. Този

The other the figurative, were the human figure dominates as a portrait, nude or a composition. Many of them are created in larger sizes and are characterized by dramatics, rich coloring and a secure drawing. In some of them the echo of our historic and resent past is felt. In the works created by Kuzmanovski during this period, the strive to follow and to keep in step with the modern art trends and accomplishments can be seen, as well as the wish to confirm that even outside of the large art centers live and work art creators that continuously follow the modern art trends. They do not abandon the art game, they strive with a creative approach to meet the challenges of the contemporary art creating, and in it to give their own creative contribution, placing it in the time and place in which they live in.

Žarko N. Tozi

Translated into english by
Jasmina Čokrevska Filip

ΚΑΤΑΛΟΓ
KATALOGUE

1. „Сведоци“, 1980
„WITNESSES“
масло на платно
дим. 130 x 170,5
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski
сопственост на галерија на Дом ЈНА, Белград
2. „На балкон“, 1981
„ON A BALCONY“
масло на платно
дим. 97,5 x 119,5
сиг. горе десно П. Кузманоски 81
сопственост на авторот
3. „Мома со јаблоко“, 1981
„A GIRL WITH AN APPLE“
масло на платно
дим. 78,5 x 67
сиг. доле десно Pavle Kuzmanoski Anže 81
сопственост на авторот
4. „Везилка“, 1981
„EMBROIDERER“
масло на платно
дим. 91,5 x 76,2
сиг. доле лево Р. Kuzmanoski 81
сопственост на авторот
5. „Лук I“, 1981
„GARLIC I“
масло на платно
дим. 97,7 x 120
сиг. горе десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
6. „Мртва природа со лук“, 1981
„STILL LIFE WITH GARLIC“
масло на платно
дим. 44,5 x 45
сиг. горе десно Kuzmanoski Anže 81
сопственост на авторот
7. „Тавче со јајца“, 1981
„A PAN WITH EGGS“
масло на платно
дим. 49 x 61,5
сиг. доле десно Р. Kuzmanoski Anže 81
сопственост на авторот
8. „Мртва природа со Холански јаблока“, 1981
„STILL LIFE WITH DUTCH APPLES“
масло на платно
дим. 49,1 x 60
сиг. горе десно Kuzmanoski Anže 81
сопственост на авторот
9. „Мртва природа“
„STILL LIFE“
масло на платно
дим. 53,8 x 49
сиг. доле десно Kuzmanoski 81 Anže
сопственост на авторот
10. „Пладне“, 1982
„NOON“
масло на платно
дим. 120 x 99
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 82/83
сопственост на авторот
11. „Приквечерина“, 1982
„EVENING“
масло на платно
дим. 119,8 x 97,5
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 82
сопственост на авторот
12. „Пред огледало“, 1982
„IN FRONT OF A MIRROR“
масло на платно
дим. 90,7 x 76
сиг. доле десно према средината накосо Р. Kuzmanoski 82
сопственост на авторот
13. „Студија“, 1982
„A STUDY“
масло на платно
дим. 69,5 x 60
сиг. горе десно П. Кузманоски 82
сопственост на авторот
14. „Доаѓање на злото“, 1982/83
„ARRIVAL OF THE EVIL“
масло на платно
дим. 64,8 x 55,5
сиг. доле десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
15. „Сведоци II“, 1982
„WITNESSES II“
масло на платно
дим. 135,2 x 175
сиг. горе десно Кузманоски
сопственост на авторот
16. „Три тетовке јабуке“, 1982
„THREE APPLES FROM TETOVO“
масло на платно
дим. 63,5 x 73,9
сиг. горе десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
17. „Лук II“, 1982
„GARLIC II“
масло, на платно
дим. 64,6 x 74,7
сиг. доле десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
18. „Тетовска јабука“, 1982
„AN APPLE FROM TETOVO“
масло на платно
дим. 82,9 x 99
сиг. горе десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
19. „Лимун“, 1982
„LEMON“
масло на платно
дим. 82,6 x 100
сиг. горе десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
20. „Четири јаблока“, 1982
„FOUR APPLES“
масло на платно
дим. 97,5 x 120
сиг. горе десно П. Кузманоски
сопственост на авторот
21. „Брескви“, 1982
„PEACHES“
масло на платно
дим. 64 x 73,6
сиг. горе десно П. Кузманоски
сопственост на авторот

22. „Далматински бел лук“, 1982
„DALMATIAN GARLIC“

масло на платно
дим. 63,8 x 73,7
сиг. горе десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

23. „Мртва природа со јаболки“, 1982
„STILL LIFE WITH APPLES“

масло на платно
дим. 82,8 x 99,5
сиг. доле десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

24. „Праски II“, 1982
„PEACHES II“

масло на платно
дим. 82,7 x 100,5
сиг. горе десно П. Кузмановски
сопственост на авторот

25. „Утро“, 1983
„MORNING“

масло на платно
дим. 120 x 97,5
сиг. горе десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

26. „Зографот“, 1983

THE ZOGRAPH“ (painter of icons and frescos)

масло на платно
дим. 119,5 x 97,8
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski
сопственост на авторот

27. „Сеќавање“, 1983
„REMEMBRANCE“

масло на платно
дим. 119,7 x 97,5
сиг. горе десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

28. „Нок“, 1983
„NIGHT“

масло на платно
дим. 119,7 x 97,7
сиг. горе десно П. Кузмано-ски

29. „Жена на прозорец“, 1983

„A WOMAN ON A WINDOW“

масло на платно
дим. 119,6 x 97,7
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83
сопственост на авторот

30. „Портрет на млада“, 1983
„A PORTRAIT OF A YOUNG WOMAN“

масло на платно
дим. 65 x 55,2
сиг. горе десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

31. „Македонка“, 1983

„A MACEDONIAN WOMAN“

масло на платно
дим. 94,2 x 74,7
сиг. горе десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

32. „Мијачка невеста“, 1983
„A MIYAK BRIDE“

масло на платно
дим. 94,8 x 74,5
сиг. горе десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

33. „Дремка“, 1983
„DROWSINESS“

масло на платно
дим. 135 x 120
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83

34. „Мома која клечи“, 1983
„A YOUNG WOMAN KNEELING“

масло на платно
дим. 133,5 x 120
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83

35. „Близна и далечина“, 1983

„A LARGE FEMALE NUDE“

масло на платно
дим. 134 x 120
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83

36. „Голем женски акт“, 1983
„CLOSE AND REMOTE“

масло на платно
дим. 119,5 x 134
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83
сопственост на авторот

37. „Пискотници се слушаат од кај Река...“, 1983

„SCREAMS ARE HEARD FROM REKA...“

масло на платно
дим. 154,6 x 135,2
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83
сопственост на авторот

38. „Пред легнување“, 1983
„BEFORE LYING DOWN“

масло на платно
дим. 119,5 x 134
сиг. горе десно Р. Kuzmanoski 83
сопственост на авторот

39. „Кромид“, 1983
„ONIONS“

масло на платно
дим. 82,4 x 100
сиг. доле десно П. Кузмано-ски
сопственост на авторот

ЦРТЕЖИ DRAWINGS

1. „Удар со копје“

„A BLOW WITH A SPEAR“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот

2. „Како роб“

„LIKE A SLAVE“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот

3. „Горештина“

„HEAT“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот

4. „Одмор после капење“
„A REST AFTER A BATH“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
5. „После лошата вест“
„AFTER THE BAD NEWS“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
6. „Утринско освежување“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
7. „Одмор после капење II“
„A REST AFTER A BATH II“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
8. „Одмор после капење III“
„A REST AFTER A BATH III“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
9. „Во покрет“
„IN MOVEMENT“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
10. „Мојот син Игор“
„MY SON IGOR“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
11. „Атопортрет“
„SELF—PORTRAIT“
туш на хартија
дим. 32 x 42
12. „Жена што се мие“
„A WOMAN WASHING HER SELF“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
13. „Капење“
„BATHING“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
14. „Синот Владимир меч-тае за дома“
„THE SON VLADIMIR DREAMING OF HOME“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
15. „Оливера“
„OLIVERA“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
16. „Разговор“
„CONVERSATION“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
17. „Излегување од бања“
„COMING OUT OF A BATH“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
18. „Синот Игор црта“
„THE SON IGOR DRAWING“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
19. „Одмор попладне“
„RESTING AFTERNOON“
туш на хартија
дим. 32 x 42
20. „Верден“
„VERDUN“
туш на хартија
дим. 32 x 42
21. „Сенка на војната“
„SHADOW OF THE WAR“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
22. „Леш“
„CORPS“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
23. „Стариот филозоф“
„THE OLD PHILOSOPHER“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
24. „Богот Марс“
„THE GOD MARS“
туш на хартија
дим. 32 x 42
25. „Курбан“
„KURBAN“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
26. „Разговор во од“
„A CHAT DURING A WALK“
туш на хартија
дим. 32 x 42
27. „Сизиф“
„SISYPHUS“
туш на хартија
дим. 32 x 42
28. „Малаксаност“
„EXHAUSTION“
туш на хартија
дим. 32 x 42
29. „Замавнување“
„SWINGING“
туш на хартија
дим. 32 x 42
30. „Автопортрет II“
„SELF—PORTRAIT“
туш на хартија
дим. 32 x 42
31. „Напор“
„STRAIN“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот
32. „Покрет“
„MOVEMENT“
туш на хартија
дим. 32 x 42
сопственост на авторот

Сите цртежи се настанати во периодот на студискиот престој во Анже (Франција) од 15 Ноември 1980 до 30 Јуни 1981 година.

All the drawings were created during the period of the study stay in Angers, France from 15th November to 30 th June 1981.

**РЕПРОДУКЦИИ
REPRODUCTIONS**

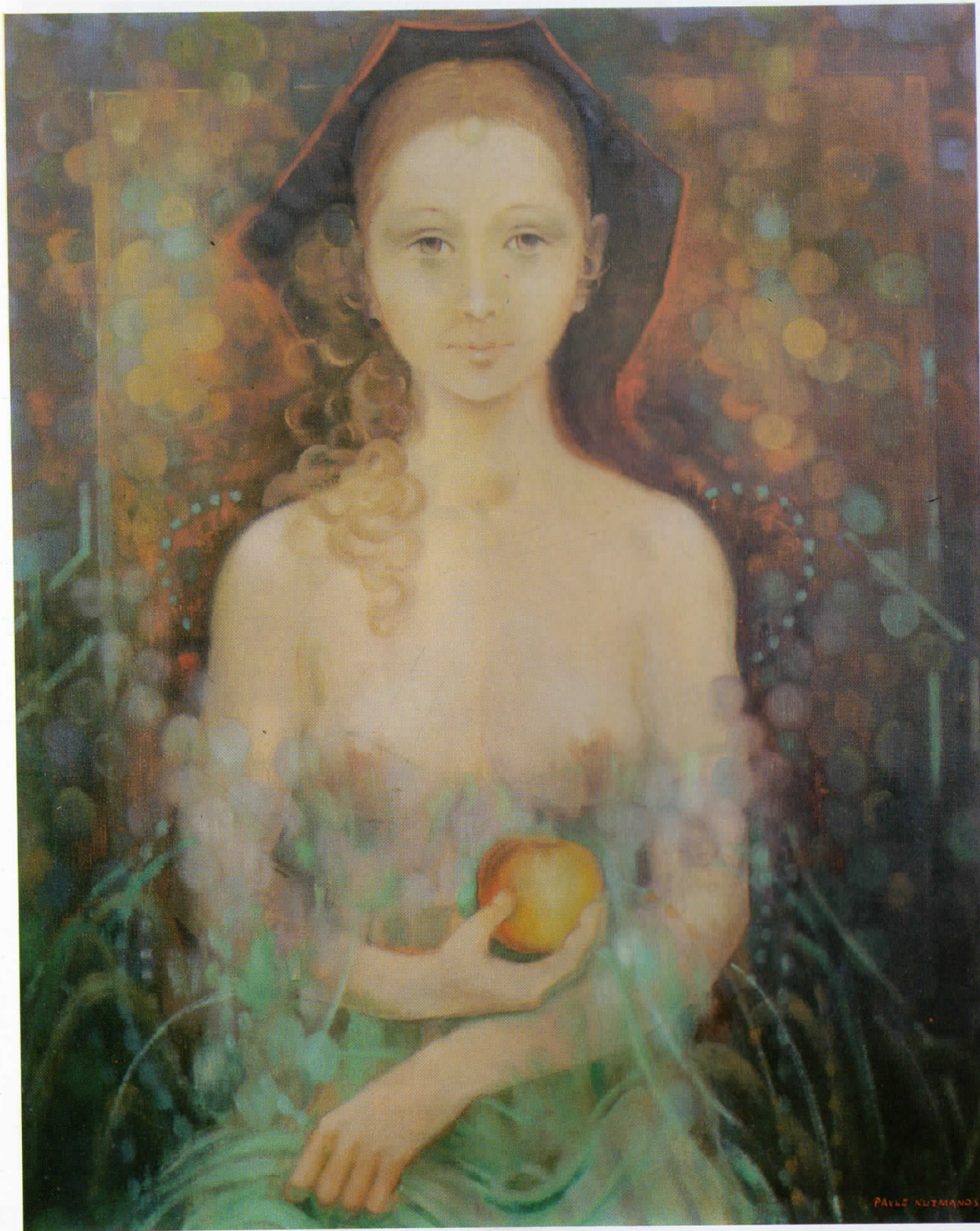
„СТУДИЈА“, 1982
„A STUDY“

"BEZILKA", 1981
"EMBROIDERER"

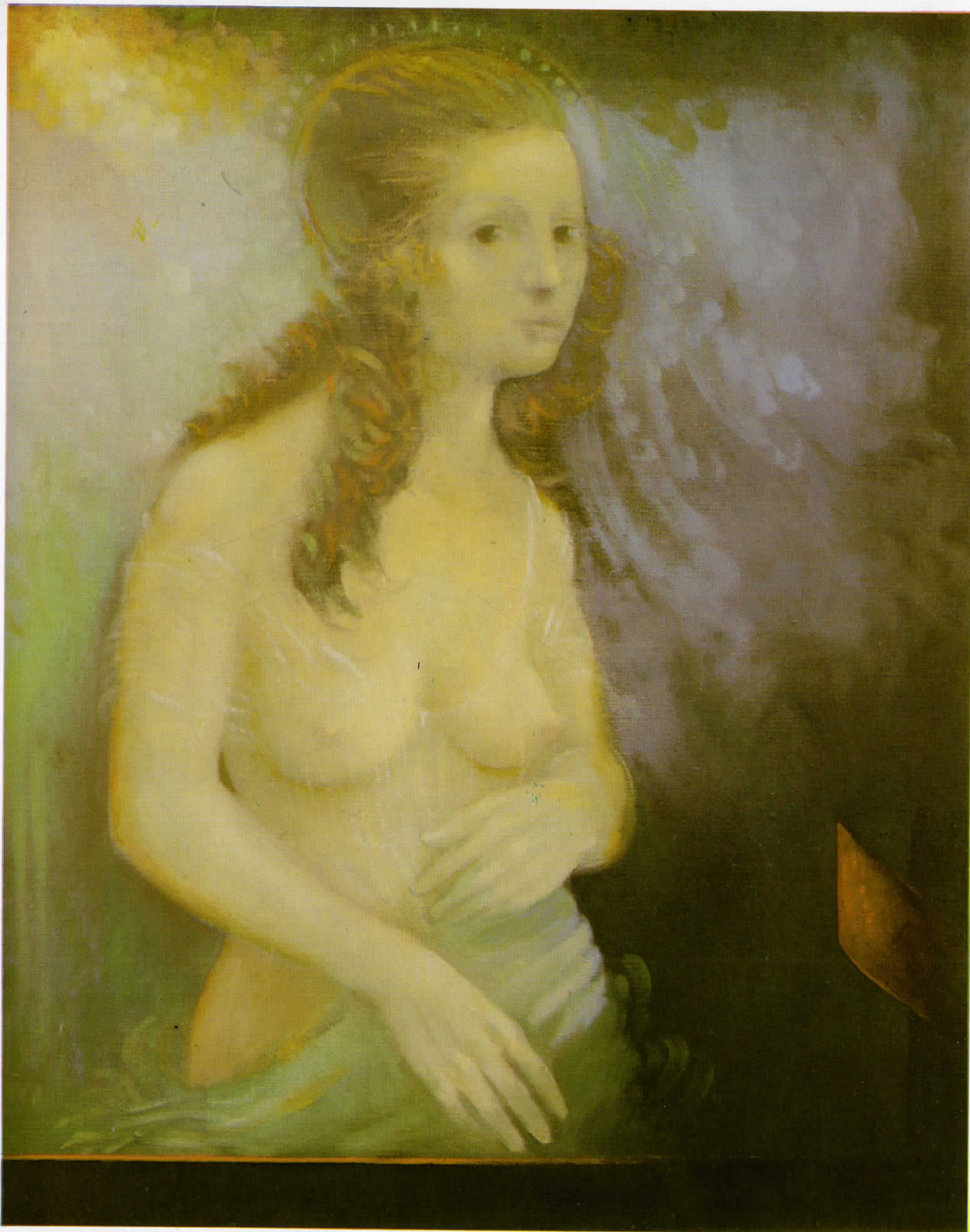

ПАВЕЛ КУЗМАШОВ

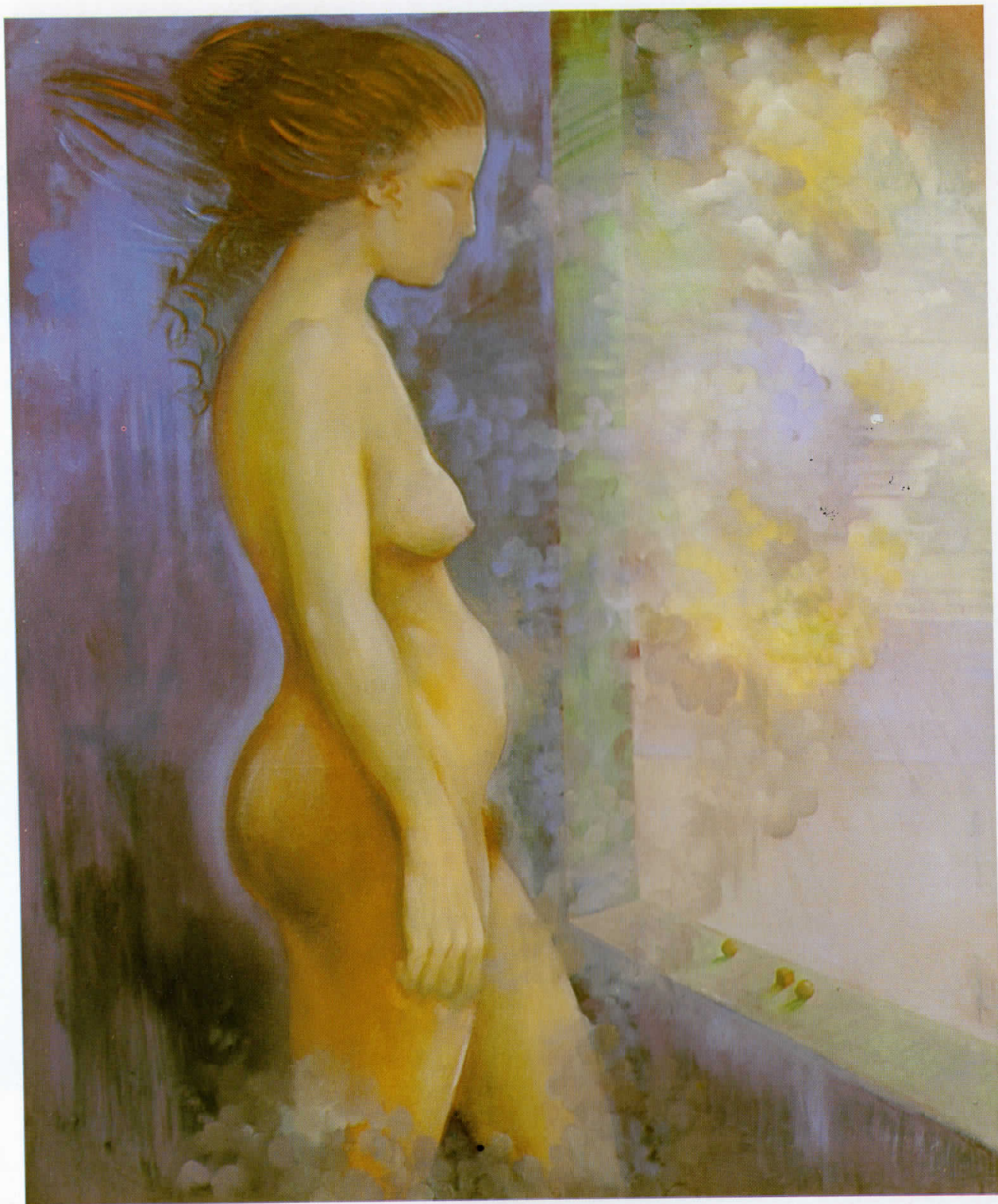
„МОМА СО ЈАБОЛКО“, 1981
„A GIRL WITH AN APPLE“

„ЖЕНА НА ПРОЗОРЕЦ“, 1983
„A WOMAN ON A WINDOW“

„ПЛАДНЕ“, 1982
„NOON“

„ЗОГРАФОТ“, 1983
„THE ZOGRAPH“

KUZMANOVIC

„СВЕДОЦИ“, 1982
„WITNESSES II“

„ДРЕМКА“, 1983
„DROWSINESS“

„ПРАСКИ II“, 1982
„PEACHES II“

„МРТВА ПРИРОДА СО ЈАБОЛКИ“, 1982
„STILL LIFE WITH APPLES“

БИОГРАФИЈА
BIOGRAPHY
БИБЛИОГРАФИЈА
VIBLIOGRAPHY

ПАВЛЕ КУЗМАНОВСКИ

Роден во Тетово 1939 година. 1966 година дипломира на Академијата за применета уметност во Белград, на отсекот за сликарство во класата на Винко Гордан, Рајко Чиколиќ и Аца Томашевиќ.

Учествувал на конзерваторско—реставраторски работи на мозаикот од II век во Пула 1963, и на Караѓорѓевата црква во Топола 1964 година.

Од 1974 година е член на Друштвото на ликовните уметници на Македонија.

1980/81 година бил на осумесечна специјализација во Анже (Франција) и во Париз.

Бил на студиски патувања во: Венеција, Торино, Келн и Франфурт.

Живее и работи во Тетово

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

- 1967 — Тетово, Уметничка галерија
- 1968 — Скопје, Центар за култура и информации
- 1971 — Тетово, Собрание на општина Тетово, изложен Полиптихон за Кирил Пејчиновиќ — Тетоец во димензии 200 x 300 см. по повод прославата
- 1975 — Тетово, Дом на културата
- 1977 — Нови Сад, Мал ликовен салон
  - Тетово, Дом на културата
  - Скопје, Центар за култура и информации
- 1978 — Сараево, Дом на културата „Васа Пелагиќ“
- 1979 — Делчево, Дом на културата, по повод манифестацијата „Гоцеви денови“
- 1983 — Нови Сад, Мал ликовен салон
  - Охрид, Дом на културата „Глигор Прличев“, изложба на акрилци — во рамките на XXI Балкански фестивал на народни песни и игри

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ

- 1975 — Женета како инспирација, Скопје
  - ДЛУМ цртеж 75, Скопје
  - Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје, Прилеп, Битола
- 1976 — ДЛУМ цртеж 76, Скопје, Куманово, Струмица
  - Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје
- 1977 — Современа македонска уметност (од колекцијата на МСУ), Скопје
  - ДЛУМ цртеж, Скопје
  - Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје
- 1978 — Современа македонска уметност (од колекцијата на МСУ), Скопје, Тетово
  - Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје

PAVLE KUZMANOVSKI

Born in Tetovo in 1939. Graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade in 1966, section for painting in the class of the professors Vinko Grdan, Rajko Nikolich and Aca Tomashevich.

Has taken part in the restoration — conservation works on the mosaic from the IInd century in Pula — 1963 and at the Karageorge's church in Topola in 1964.

Since 1974 is a member of the Society of the Artist of Macedonia. During 1980/81 was on a eight month specialisation in Angers and Paris, France.

Has had study trips in Venice, Torino, Köln and Frankfurt. Resides and works in Tetovo.

ONE — MAN EXHIBITIONS

- 1967 — Tetovo, Art Gallery
- 1968 — Skopje, Cultural and Information Center
- 1971 — Tetovo, Assembly of the Municipal Tetovo, display of the polyptych for Cyril Pejchinovich — Tetoec, size: 200 x 300 cm, on behalf of the celebration.
- 1975 — Tetovo, Culture Center
- 1977 — Novi Sad, Small Art Salon Tetovo, Culture Center Skopje, Cultural and Information Center
- 1978 — Sarajevo, Culture Center „Vasa Pelagich“
- 1979 — Delchevo, Culture Center, on behalf of the manifestation „Goce's Days“
- 1983 — Novi Sad, Small Art Salon Ohrid, Culture Center „Gligor Prlichev“, an exhibition of acrylics — as part of the XXI Balkan Festival of

GROUP EXHIBITIONS

- 1975 — THE WOMAN AS AN INSPIRATION, Skopje
  - DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS 75, Skopje
  - GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje, Prilep, Bitola
- 1976 — DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS 76, Skopje, Kumanovo, Strumica
  - GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje
- 1977 — CONTEMPORARY OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje
- 1978 — CONTEMPORARY MACEDONIAN ART (from the collection of the Museum of Contemporary Art), Skopje, Tetovo

- ДЛУМ цртеж, Скопје
  - Изложба на слики и модели на бродови, Котор
  - Изложба на дела што конкурираа на конкурсот за „Македонски пејзаж“, распишан од Извршниот совет на СР Македонија, МСУ, Скопје
- 1979 – ДЛУМ цртеж, Скопје
- Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје
  - Изложба „Сликари од македонски градови“, Битола
  - Историско минато, салон на Музеј на град Скопје, Скопје
  - Македонска графика, Суботица
- 1980 – Изложба „Светот во кој живееме“, Галерија на домот ЈНА, Белград
- Откупени дела од РЗК, МСУ, Скопје
  - ДЛУМ цртеж, Скопје
  - Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје
- 1981 – Изложени дела од специјализацијата, Анже (Франција)
- V изложба НОБ во делата на ликовните уметници на Југославија, Галерија на домот ЈНА, Белград
  - ДЛУМ цртеж, Скопје
  - Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје
- 1982 – ДЛУМ цртеж, Скопје
- Графичка изложба на ДЛУМ, Скопје
- GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje
  - DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS, Skopje
  - EXHIBITION OF PAINTINGS AND SHIP MODELS, Kotor
  - EXHIBITION OF WORKS THAT APPLIED FOR THE COMPETITION „MACEDONIAN LANDSCAPE“, ANNOUNCED BY THE EXECUTIVE CONCIL OF THE SOCIALIST REPUBLIC OF MACEDONIA, Museum of Contemporary Art, Skopje
- 1979 – DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS, Skopje
- GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje
  - EXHIBITION „PAINTERS FROM MACEDONIAN CITIES“, Bitola
  - HISTORIC PAST, Salon of the Museum of the city of Skopje, Skopje
  - MACEDONIAN GRAPHICS, Subotica
- 1980 – EXHIBITION „THE WORLD WE LIVE IN“, Gallery of the Cultural Center of the Yugoslav National Army, Belgrade
- PURCHASED WORKS, by the Republic Community of Culture and the Museum of Contemporary Art, Skopje
  - DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS, Skopje
  - GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje
- 1981 – EXHIBITED WORKS FROM THE SPECIALISATION, Angers (France)
- Vth EXHIBITION OF THE NATIONAL LIBERATION WAR IN THE WORKS OF THE YUGOSLAV ARTISTS, Gallery of the Cultural Center of the Yugoslav National Army, Belgrade
  - DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS, Skopje
  - GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje
- 1982 – DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS) DRAWINGS, Skopje
- GRAPHIC EXHIBITION OF DLUM (SOCIETY OF MACEDONIAN ARTISTS), Skopje

В(оро Ј(осифовски)

„Тетово добило уметничка галерија“
Политика, Белград, 27.XI.1967

Ж(ивко) С(тефановски)

Уметничката галерија отворена
Нова Македонија, Скопје, 14.XII.1967

Борис Петковски

Изложба на цртежи и линорези
Нова Македонија, Скопје, 30.VI.1968

Изложба на Павле Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 19.VI.1968

Наградени 42 уметници
Вечер, Скопје, 1.I.1969

П. П.

Свети Аранѓел собиралиште на уметници
(„Мермер Прилеп“)
Нова Македонија, Скопје, 13.VIII.1969

Г(ојко) Ефтовски

Мојот сон е Париз — тетовски академски
сликар Павле Кузмановски за својот
уметнички дострел
Вечер, Скопје, 19.XII.1970

Пејзажи и портрети (сликар Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 5.I.1971

Б. П.

Полиптих за Пејчиновиќ (Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 14.VII.1971

Полиптих за Кирил Пејчиновиќ
дело на Павле Кузмановски
Вечер, Скопје, 9.X.1971

Г(ојко) Ефтовски

Полиптих за Тетоецот
Вечер, Скопје, 20.XI.1971

М. Маневски

Манифестација со културно — научни
белези
Нова Македонија, Скопје, 24.XI.1971

Ј(ован) Павловски

Ж(ивко) Стефановски: Благодарност и
почит кон делото на првиот македонски
просветител
Нова Македонија, Скопје, 25.XI.1971

Старо Тетово (Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 3.VI.1972

Павле Кузмановски

Вечер, Скопје, 5.X.1972

Паскал Гилевски

Раскошна гранка од стилови
изложба на ДЛУМ
Нова Македонија, Скопје, 31.I.1974

Среќен (Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 13.II.1974

Ветување (Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 21.III.1974

Т. М.

Да се освои вкусот
Вечер, Скопје, 7.V.1974
пеколно темпо (Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 27.IX.1974

Владимир Величковски

Спектар на ликовни насочености
Нова Македонија, Скопје, 8.XII.1974

Владимир Величковски

Блиски тематски преокупации
Нова Македонија, Скопје, 21.XII.1974

Селекција (Павле Кузмановски)
Вечер, Скопје, 26.XII.1974

Изложба

Вечер, Скопје, 21.VIII.1975

Ж. С.

Самостојна изложба на Павле
Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 26.VIII.1975

Павле Кузмановски

„Гладиоли“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 7.IX.1975

Нова изложба на Павле
Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 7.IX.1975

Павле Кузмановски

„Мртва природа“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 7.IX.1975

Ј. Б.

Цвеќето на Павле Кузмановски
Вечерње Новости, Белград, 10.IX.1975

Цвеќе и мртва природа
Полог, Тетово, 11.IX.1975

Тетово — изложба на Павле Кузмановски
Вечер, Скопје, 17.IX.1975

Ѓ. Ефтовски

Светлите бои доминираат (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 24.IX.1975

Цвеќето и белото — моја преокупација
(П. Кузмановски)
Нова Македонија, Скопје, 24.IX.1975

Владо Кочовски

Успешни ликовни остварувања
Полог, Тетово, 1.X.1975

Цвеќе и мртва природа
Мерѓан, Тетово, 21.X.1975

М.М.

Смотра на едногодишните
ликовни остварувања
Нова Македонија, Скопје, 27.XI.1975

Паскал Гилевски

Индивидуални вредности
Вечер, Скопје, 6.XII.1975

П. М.

Изложба цртежа чланова ДЛУМА
Вечерње Новости, Белград, 9.XII.1975

В(ладимир) Величковски

Почеток што ветува
Нова Македонија, Скопје, 14.XII.1975

Откупени (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 29.I.1976

Распродаден (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 5.II.1976

Седма графичка изложба на ДЛУМ
Вечер, Скопје, 6.V.1976

Графики на шеснаесетмина уметници
Нова Македонија, Скопје, 14.V.1976

Владимир Величковски

Се поголем одзив
Нова Македонија, Скопје, 16.V.1976

Паскал Гилевски

Творец на нашиот акварел
(Љ. Белогаски)
Вечер, Скопје, 29.V.1976

Средба со Павле Кузмановски
Вечер, Скопје, 17.XI.1976

Гојко Ефтовски

Портрети на борци и херои
Вечер, Скопје, 17.XI.1976

(М. Ман.)

Дела од седумдесетина уметници
(ДЛУМ)
Нова Македонија, Скопје, 3.XII.1976

Ефтим Клетников

„На почетокот беше цртеж“
Млад Борец, Скопје, 15.XII.1976

Паскал Гилевски

Подем на Македонскиот цртеж
Вечер, Скопје, 25.XII.1976

Науме Радически

Достојна креација
Студенски Збор, Скопје, 28.XII.1976

Податок (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 19.I.1977

Гостин (П. Кузмановски)
Нова Македонија, Скопје, 20.II.1977

Кузмановски изложува во
Нови Сад
Полог, Тетово, 24.II.1977

С(лавко) М(аринкович)

Прва изложба на Кузмановски
во Нови Сад
Вечер, Скопје, 12.III.1977

Н. С.

Букет цвеќа из Тетова
Дневник, Нови Сад, 17.III.1977

В. Р.

Изложба на графика
Вечер, Скопје, 18.III.1977

М(иле) М(аневски)

Проникнување во тајните на
цвеќето
Нова Македонија, Скопје, 18.III.1977

Г. Е.

Интересирање за сликите на
Кузмановски
Вечер, Скопје, 24.III.1977

Кузмановски во Нови Сад
Полог, Тетово, 24.III.1977

Впечатоти (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 25.III.1977

Букет цвеќа во Нови Сад
Полог, Тетово, 1.IV.1977

Самостојна изложба на Павле
Кузмановски во Нови Сад
Мерѓан, Тетово, 15.IV.1977

Хероите, борците и настаните на
платно
Полог, Тетово, 14.V.1977

Паскал Гилевски

Техничка совршеност
Вечер, Скопје, 14.V.1977

С. М.

Портрети на херои и борци
(П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 18.V.1977

Е. Клетников

Високо уметничко ниво
Млад Борец, Скопје, 18.V.1977

П. Т.

Изложба на Пецо Видимче
Нова Македонија, Скопје, 21.V.1977

С(офија) Г(уровска)

Портретите на Павле Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 21.V.1977

Паскал Гилевски

Овековечени херои
Вечер, Скопје, 4.VI.1977

Томе Серафимовски

Дела за генерациите
Мерѓан, Тетово, 10.VI.1977

Ј. Б.

Са изложбе у музеј
Вечерње Новости, Белград, 16.VI.1977

Ж. Стефановски

Афентично обликување на ликовите
на хероите и борците од НОБ (Павле Куз-
мановски)
Нова Македонија, Скопје, 12.VII.1977

И(ван) Т(омовски)

Пауза дуга девет година
Вечерње Новости, Белград, 24.VIII.1977

Тетовски цветови и плодови во
Скопје
Полог, Скопје, 4.X.1977

Т(ашко) Ш(ирилов)

Гиганска изложба на ДЛУМ
Вечер, Скопје, 3.XI.1977

М. М.

Масовна изложба на ДЛУМ
Нова Македонија, Скопје, 4.XI.1977

В. Кочовски

Експонати на Павле Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 11.XI.1977

Во потрага по фениксот на
флората (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 15.XI.1977

Е. Клетников

Без принцип на селекција
(ДЛУМ)
Млад Борец, Скопје, 16.XI.1977

П(аскал) Гилевски

Цвеќиња на доброто (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 16.XI.1977

С(лободан) П(ашковски)

Цветови Кузмановски
Вечерње Новости, Белград, 16.XI.1977

Отворена изложба на Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 17.XI.1977

М. М.

Павле Кузмановски: Ризикот во умет-
носта е условен
Нова Македонија, Скопје, 23.XI.1977

Павле Кузмановски

„Лимон и Банани II“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 27.XI.1977

Цветови и плодови (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 6.XII.1977

Ефтим Клетников

Интимна (П. Кузмановски)
Млад Борец, Скопје, 7.XII.1977

Паскал Гилевски

Цветот како дисциплина
Вечер, Скопје, 10.XII.1977

Tetovski dani kulture u
Sarajevu (P. Kuzmanovski)
Sarajevske Novine, Sarajevo, 22.XII.1977

(В. К.)

Изложба на Кондовски во
„Тетекс“ (П. Кузмановски)
Нова Македонија, Скопје, 31.I.1978

Т(ашко) Ш(ирилов)

Изложба на Димитар Кондовски во „Тетекс“ (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 31.I.1978

Разгледи 9/77

Нова Македонија, Скопје, 16.II.1978

В. Кочовски

Изложба на Павле Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 31.III.1978

Павле Кузмановски

„Бели Ради“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 31.III.1978

Гостувања (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 3.IV.1978

Изложба на Кузмановски во
Ново Сараево
Вечер, Скопје, 1.IV.1978

И(ван) Т(омовски)

Кузмановски излаже у Сарајеву
Вечерње Новости, Белград, 3.IV.1978

Е. М.

Излаже гост из Тетова
Ослобођење, Сараево, 5.IV.1978

И. Мечкарова

Цвеќе и плодови за роденденот
Полог, Тетово, 8.IV.1978

Нихад Агик

Разбуктали колор
Ослобођење, Сараево, 19.IV.1978

S. Z.

Izlaže P. Kuzmanovski
Večernji List, Zagreb, 17.IV.1978

Т. Ристевски

Успешно изворно претставување
Полог, Тетово, 18.IV.1978

Паскал Гилевски

Графички варијанти
Вечер, Скопје, 12.V.1978

(В. М.)

Нагласеност на валерските тонови и ком-
позиции
Нова Македонија, Скопје, 12.V.1978

Миле Маневски

Мера од сенка момина
Нова Македонија, Скопје, 4.VI.1978

Групно (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 30.X.1978

Соња Абаџиева — Димитрова

Сензибилната структура на
цртежот
Комунист, Скопје, 1.I.1979

Соња Абаџиева — Димитрова

Широки активности, но и недоволна
координираност
Комунист, Скопје, 26.I.1979

(Ц. Ч.)

Гоцеви Денови 79
Нова Македонија, Скопје, 4.V.1979

Е. Т.

Идеалите на Гоце
Нова Македонија, Скопје, 5.V.1979

(Ј. Б.)

Цртежи и линорези (П. Кузмановски)
Вечерње Новости, Белград, 8.V.1979

Прв пат (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 9.V.1979

Паскал Гилевски

Графичко богатство
Вечер, Скопје, 12.V.1979

Павле Кузмановски

„Знаци и звуци“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 20.V.1979

Богдан Мусовиќ

Три графички манифестации
Нова Македонија, Скопје, 10.VI.1979

Ј. Балески

Секојдневно со боите (П. Кузмановски)
Нова Македонија, Скопје, 30.VIII.1979

Учесник (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 14.XII.1979

Паскал Гилевски

Што е тоа цртеж
Вечер, Скопје, 24.XII.1979

Паскал Гилевски

Историско минато
Вечер, Скопје, 27.XII.1979

М. Радически

Кон изложбата на македонскиот цртеж
Студенски Збор, Скопје, 28.XII.1979

Павле Кузмановски

„Необичниот“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 30.XII.1979

Владимир Величковски

Во отсуство на посериозен приод
Нова Македонија, Скопје, 6.I.1980

Паскал Гилевски

Графички изненадувања
Вечер, Скопје, 3.VI.1980

Павле Кузмановски

„Усвитена глава“ (репродукција)
Нова Македонија, Скопје, 8.VI.1980

В(ладимир) Величковски

По некое бранче на мирната површина
Нова Македонија, Скопје, 13.VI.1980

Соња Абаџиева—Димитрова
Судир на врвни и потпросечни резултати
Комунист, Скопје, 27.VI.1980

Во очекување (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 15.VII.1980

(Ј. Б.)
Нова изложба на Павле
Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 4.IX.1980

(Ј. Б.)
Нова изложба на Павле
Кузмановски
Нова Македонија, Скопје, 4.IX.1980

Нова изложба (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 5.IX.1980

Е. Таковски
Достојно внимание
Вечер, Скопје, 9.XII.1980

Отворена изложба ДЛУМ
цртежи 80
Нова Македонија, Скопје, 9.XII.1980

Наградне изложбе „Цртеж 80“
Борба, Белград, 10.XII.1980

Коста Поповски
Посети (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 12.XII.1980

Паскал Гилевски
Цртачки аспект
Вечер, Скопје, 26.XII.1980

Достојна прослава
Просветен Работник, Скопје, 15.XII.1980

Нови дела (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 17.II.1981

Паскал Гилевски
Портретирање
Вечер, Скопје, 24.II.1981
Модилјани (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 21.V.1981

Коста Поповски
Стручност (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 5.VIII.1981

К. П.
Нов циклус ликовни дела
(П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 31.VIII.1981

В. Г.
Прва аукција на уметнички дела
Вечер, Скопје, 2.III.1982

Ладислав Баришиќ
Графиката не е масовна
појава
Екран, Скопје, 11.VI.1982

Владимир Величковски
Во рамките на провереното
Нова Македонија, Скопје, 18.V.1982

Коста Поповски
Различни периоди (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 27.X.1982

Паскал Гилевски
Резултатите на повидок
Вечер, Скопје, 6.XII.1982

Паскал Гилевски
Подем на цртежот
Вечер, Скопје, 20.XII.1982

Со вљубеникот во
цветето (П. Кузмановски)
Вечер, Скопје, 12.I.1983

Каталогот е помогнат со средствата на Републичката
интересна заедница за култура и Самоуправната интересна заедница
за култура — Тетово.

Каталогот е реализиран од Агенцијата за Маркетинг на
НИП „Нова Македонија“.

